

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie **R. G. i M. M.**

ukaranych z art. 119 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 10 lipca 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego,

od wyroku Sądu Rejonowego w Płocku

z dnia 16 października 2023 r., sygn. akt VII K 562/20,

uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. w jego pkt. 4, 5 i 7 i na podstawie art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. postępowanie wobec R. G. i M. M. o wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. przypisane im w pkt. 4 i 5 tego wyroku umarza, kosztami postępowania w tym zakresie obciążając Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

R. G. został oskarżony o to, że

I. w okresie od 25 maja 2019 r. do dnia 26 maja 2019 r. w P. przy ul. [...] poprzez podważenie rolety antywłamaniowej dokonał włamania do wnętrza kiosku z lodami i

zaboru w celu przywłaszczenia z szuflady znajdującej się w pobliżu rolety pieniędzy w kwocie 1200 zł, dokonując uszkodzenia rolety w kwocie strat 1500 zł, w łącznej kwocie strat 2700 zł na szkodę D. G. i S. M., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne,

tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

II. w okresie od 4 czerwca 2019 r. do dnia 5 czerwca 2019 r. w P. przy ul. [...] poprzez wybite szyby o wartości 1000 zł, dokonał włamania do lokalu [...] i zaboru w celu przywłaszczenia z jego wnętrza papierosów różnych marek o wartości 408,94 zł w łącznej kwocie strat 1408,94 zł na szkodę R. O., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

III. w okresie od 4 czerwca 2019 r. do dnia 5 czerwca 2019 r. w P. przy ul. [...] poprzez wybite szyby kawałkiem betonu dokonał włamania do wnętrza sklepu Wojnar i zaboru w celu przywłaszczenia z jego wnętrza papierosów i kosmetyków o wartości 1000 zł na szkodę A. G., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

IV. w okresie od 4 czerwca 2019 r. do dnia 5 czerwca 2019 r. w P. przy ul. [...] dokonał włamania do pomieszczeń punktu usług kserograficznych i zaboru w celu przywłaszczenia z jego wnętrza monitora [...] o wartości 500 zł, kasetki metalowej o wartości 200 zł oraz pojemnika na bilon o wartości 50 zł z zawartością bilonu w kwocie 100 zł, w łącznej kwocie strat 850 zł na szkodę M. G., powodując uszkodzenia w postaci wybitej szyby o wartości 1653,12 zł na szkodę [...], ul. [...], przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

V. w okresie od 7 czerwca 2019 r. do dnia 8 czerwca 2019 r. w P. przy ul. [...] poprzez uszkodzenie drzwi wejściowych dokonał włamania do kiosku [...], a następnie zaboru w celu przywłaszczenia papierosów różnych marek, biletów

komunikacji miejskiej i pieniędzy powodując tym straty o łącznej wartości 26428,38 zł na szkodę „R.” S.A. [...], przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

VI. w okresie od 7 czerwca 2019 r. do dnia 8 czerwca 2019 r. w P. przy ul. [...], po uprzednim wyjęciu rolety, dokonał włamania do pomieszczenia lodziarni celem zaboru znajdującego się mienia na szkodę S. M., powodując straty w kwocie 3500 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z nieustalonych przyczyn, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

VII. w dniu 29 czerwca 2019 r. w P. przy ul. [...] poprzez wybicie szyby dokonał włamania do sklepu [...], a następnie zaboru w celu przywłaszczenia wyrobów tytoniowym łącznej wartości 840 zł na szkodę A. N. i K. N., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

VIII. w okresie od dnia 8 sierpnia 2019 r. do 9 sierpnia 2019 r. w P. przy ul. [...], poprzez wybicie szyby i odgięcie drzwi, czym spowodował straty w łącznej kwocie 8585,40 zł, dokonał włamania do sklepu [...] a następnie zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 3500 zł oraz wyroby tytoniowe o wartości 360 zł, wszystko o łącznej wartości strat 12445,40 zł na szkodę R. C., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

IX. w dniu 27 sierpnia 2019 r. w P. przy ul. [...] poprzez wybicie szyby dokonał włamania do sklepu [...] a następnie zaboru w celu przywłaszczenia mienia w postaci paczek kurierskich: o nr [...] o nieustalonej wartości na szkodę P., o nr [...] o wartości 119,50 zł na szkodę D. Sp. z o.o., o nr [...] o wartości 63,95 zł na szkodę firmy Z., [...], o nr [...] o wartości 70,50 zł na szkodę firmy Z., [...] i wyrobów

tytoniowych o wartości 2133,76 zł na szkodę A. N. i K. N., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

X. w dniu 1 października 2019 r. w P. przy ul. [...] wspólnie i w porozumieniu z M. M. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia z terenu sklepu [...] koszyka sklepowego z zawartością kosmetyków i art. spożywczych o łącznej wartości 519,62 zł na szkodę T. Sp. z o.o, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

XI. dniu 5 września 2019 r. w P. przy ul. [...] z terenu sklepu [...] wspólnie i w porozumieniu z M. M. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia koszyka sklepowego z zawartością kosmetyków, art. spożywczych i przemysłowych o łącznej wartości 653,28 zł na szkodę J. S.A. z/s w K., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

XII. w dniu 26 czerwca 2019 r. w P., przy ul. [...], poprzez odgięcie łomem ramy drzwi wejściowych oraz jej wygięcie usiłował dokonać włamania do sklepu [...] spowodował straty o łącznej wartości 6510,57 zł na szkodę P. Z. z/s w P. ul. [...], przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwa podobne, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

M. M. została oskarżona o to, że:

I. w dniu 1 października 2019 r. w P. przy ul. [...] wspólnie i w porozumieniu z R. G. dokonała zaboru w celu przywłaszczenia z terenu sklepu [...] koszyka sklepowego z zawartością kosmetyków i art. spożywczych o łącznej wartości 519,62 zł na szkodę T. sp. z o.o., tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k.,

II. w dniu 5 września 2019 r. w P. przy ul. [...] z terenu sklepu [...] wspólnie i w porozumieniu z R. G. dokonała zaboru w celu przywłaszczenia koszyka sklepowego z zawartością kosmetyków, art. spożywczych i przemysłowych o łącznej wartości 653,28 zł na szkodę J. S.A. z/s w K., tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Płocku wyrokiem z 16 października 2023 r., sygn. akt VII K 562/20:

1. oskarżonego R. G. uznał za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu w pkt. I-II, IV-VI, VIII i XII i za to - za czyny opisane w pkt. I, II, IV, V i VIII - na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., zaś w odniesieniu do czynów opisanych w pkt. VI i XII - na podstawie art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go a nadto ustalił, iż oskarżony dopuścił się ich w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności oraz, że czyny te stanowią opisany w art. 91 § 1 k.k. ciąg przestępstw, za co wymierzył oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności;
2. oskarżonego R. G. uznał za winnego popełnienia czynów zarzucanych mu pkt. III, VII i IX i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go za każdy z nich a nadto ustalił, iż oskarżony działał w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności oraz, że czyny te stanowią opisany w art. 91 § 1 k.k. ciąg przestępstw, za co wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
3. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego w pkt. 1 i 2 połączył i orzekł wobec R. G. karę łączną 3 lat pozbawienia wolności;
4. oskarżonego R. G. uznał za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt. X i XI przy czym ustalił, iż czyny te stanowią wykroczenia z art. 119 § 1 k.w., za które wymierzył mu karę 14 dni aresztu;
5. oskarżoną M. M. uznał za winną popełnienia zarzucanych jej czynów przy czym ustalił, iż czyny te stanowią wykroczenia z art. 119 § 1 k.w., za które wymierzył jej karę 800 zł grzywny;
6. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego R. G. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz wymienionych pokrzywdzonych wskazanych kwot;
7. na podstawie art. 119 § 4 k.w. orzekł wobec oskarżonych R. G. i M. M. solidarny obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej wykroczeniami poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego:
 - T. Sp. z o.o. kwoty 519,62 zł

- J. S.A. z/s w K. kwoty 653,28 zł;

8. na podstawie § 104 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2514) i art. 44 § 2 k.k. *a contrario* ślady kryminalistyczne, wyszczególnione w wykazie dowodów rzeczowych, nakazał pozostawić w dotychczasowym miejscu ich przechowywania;

9. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek wskazanych dowodów rzeczowych i zarządził ich zniszczenie;

10. przyznał na rzecz adw. D. R. kwotę 1680zł plus 23% VAT tytułem wynagrodzenia za obronę świadczoną z urzędu, którą nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa - kasa Sądu Rejonowego w Płocku;

11. przyznał na rzecz adw. M. K. kwotę 1680 zł plus 23% VAT tytułem wynagrodzenia za obronę świadczoną z urzędu, którą nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa - kasa Sądu Rejonowego w Płocku;

12. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych, w tym od opłat, kosztami w całości obciążając Skarb Państwa.

Wyrok Sądu Rejonowego nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się 24 października 2023 r. (k. 845v.).

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżając go w zakresie rozstrzygnięć zawartych w pkt. 4, 5 i 7, na korzyść oskarżonych R. G. i M. M., zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, a mianowicie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w., polegające na skazaniu R. G. i M. M. za popełnione w dniach 5 września 2019 r. oraz 1 października 2019 r. wykroczenia stypizowane w art. 119 § 1 k.w., pomimo istnienia w dacie orzekania negatywnej przesłanki procesowej w postaci przedawnienia karalności wykroczeń, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia przewidzianą w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.

Skarżący wskazując na ten zarzut wniósł o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Płocku w zaskarżonym zakresie i umorzenie postępowania przeciwko R. G. i M. M. o czyny z art. 119 § 1 k.w. na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma bowiem skarżący, że wyrok Sądu I instancji w zaskarżonej części zapadł z rażą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą przepisów prawa procesowego i materialnego, tj. art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w.

Zgodnie z treścią art. 45 § 1 k.w. karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok; jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu.

Czyny zarzucone R. G. w punkcie X i XI oraz M. M. w punkcie I i II zaskarżonego wyroku, miały miejsce odpowiednio w dniach 1 października 2019 r. oraz 5 września 2019 r. i jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy w dacie wyrokowania, czyli 16 października 2023 r., stanowiły one wykroczenia stypizowane w art. 119 § 1 k.w.

Przedawnienie karalności tych czynów – zgodnie z przywołanym wyżej brzmieniem art. 45 § 1 k.w., obowiązującym od dnia 1 czerwca 2017 r. – nastąpiłoby zatem odpowiednio z dniem 1 października 2022 r. oraz 5 września 2022 r., czyli po upływie trzech lat od daty ich popełnienia. W niniejszej sprawie miał zastosowanie jednocześnie przepis art. 15 zwr ust. 1 i 6 ustawy z 31 marca 2020 r. nowelizującej ustawę z 21 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020.568 z dnia 2020.03.31), zgodnie z którym w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemiologicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, nie biegnie przedawnienie karalności oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia. Przepis ten został uchylony z dniem 16 maja 2020 r. na mocy ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. 2020/875 z dnia 2020.05.15).

Oznacza to, że w okresie wyznaczonym powyższymi przepisami, tj. od 31 marca 2020 r. do 16 maja 2020 r. wstrzymany został bieg przedawnienia wykroczeń, skutkiem czego 3 letni okres przedawnienia karalności wykroczeń przypisanych

obwinionym uległ przedłużeniu o 47 dni. Niezależnie jednak od tej okoliczności, w dacie orzekania przez Sąd Rejonowy w Płocku, tj. w dniu 16 października 2023 r., upłynął okres przedawnienia przypisanych oskarżonym wykroczeń, nawet przy uwzględnieniu faktu wydłużenia okresu przedawnienia karalności wskazaną wyżej regulacją.

W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że skarżący zasadnie podnosi, że zaskarżony wyrok, zapadł po upływie terminu przedawnienia karalności przypisanych R. G. i M. M. wykroczeń z art. 119 § 1 k.w. co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, określoną w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.

Mając to na uwadze oraz treść ujętej w art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. ujemnej przesłanki procesowej, zgodnie z którą nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy nastąpiło przedawnienie orzekania, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, na podstawie art. 119 § 2 pkt 2 k.p.s.w. rozstrzygając o kosztach postępowania.

[J.I.]

[r.g.]